ואם היה שני מזבחר ממנו יביאנו אמר רבא דיקא: מתניתין כוותיה דרב ובריתא כוותיה דר' יוחנן מתניתין כוותיה דרב דקתני אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואידך כדקאי קאי בריתא כוותיה דר' יוחנן דקתני שני, איני יודע אם שני שבזוג ראשון אם שני שבזוג שני, כשהוא אומר "יעמד חי" ולא שחבירו מת מאי משמע "יעמד חי" - ולא שכבר עמד. תנן ועוד אמר רבי יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם בשלמא לרבי יוחנן דאמר בעלי חיים נדחין משום הכי "ימות המשתלח" אלא לרב דאמר בעלי חיים אינן נדחין, אמאי "ימות המשתלח" אמר לך רב אליבא דרבי יהודה לא קא אמינא כי אמינא אליבא דרבנן, בשלמא לרב בהא פליגי רבי יהודה ורבנן, אלא לר' יוחנן במאי פליגי אמר רבא הא אמרינן דייקא מתני' כוותיה דרב תנן שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא מתה בשלמא לרבי יוחנן כדרבי אבא אמר רב דאמר *רבי אבא אמר רב הבל

יעמד חי ולא שחבירו מת - לעיל כי קאמר דטעמא דרבי יוחנן משום דכתיב בהם לא הוה מלי למימר דטעמא משום דכתיב יעמד חי ולא שכבר עמד ואע"ג דלא ידע לברייתא מכל מקום טעמא דידיה מהאי קרא ובשאר קרבנות שוה לרב דילפינן ממשוח טובר דהא אפילו בשאר קרבנות פליג עליה דרב דסבירא ליה בעלי חיים נדחין ואפילו דיחוי מעיקרו הוי דיחוי כהיתה דבהמה של שני שוחפין וגרוך ומר דחניא כוותיה דרבי יוחנן ולא מטעמיה דטעמא דר' יוחנן מבהם כדלעיל דסבירא ליה בעלי חיים נדחין והאי תנא סבר אין דיחוי אלא בשחוטין דליף מבעל מום טובר כרב בשאר קרבנות לבד מהכא דגלי קרא יעמד חי: **ברייתא** כוותיה דרבי יוחנן • תימה לי הא איכא נמי מתניתין דדייקא דרבי יוחנן ומדיפא מיניה דאפילו דיחוי מעיקרו הוי דיחוי בפרק חי שהיה מומא (פסחים דף נ:) תנן המפריש נקבה לפסח תרעה עד שתסתאב ותימכר ויביא בדמיה שלמים ואמרינן עלה בגמרא *שמע מינה תנא שמע מינה בעלי חיים נדחין ושמע מינה דיחוי מעיקרו הוי דיחוי וכו' ויש לומר דלא דמי דהתם הוי דחייה גמורה דלעולם נקבה לא חזיא לקרבן שהפרשה לשמו דהייט פסח ובהא נמי מיתרצא מה שמקשים גבי בהמה של שני שותפין *ומלי קא משמע לן ר' יוחנן מתניתין היא דהמפרש נקבה לפסחו ואע"ג דאיכא למימר דהמורה כיולא בה אחת לאשמעינן דלא שמעינן ממתניתין מכל מקום הש"ס דייק ממילתיה דרבי יוחנן שמע מינה תנא לידוק ממתניתין ומאי אילטריך למידק ממילתיה דרבי יוחנן תנא יש לומר מי ממתניתין הוה אמינא אלא דהתם לעולם לפסח הוה אמינא דלא חזיא לעולם לפסח שהפרשה לשמו ולהכי הוי דחייה לעולם אפילו לאומר פסח דהוי שלמים לא מיקרב היא גופה תנא דמיה*): **האמר** רבא דיקא מתניתין כוותיה דרב • תימה לי מאי קאמר מיתוקמא כגון אליבא ומאי טעמא מעיקרא דקאמר בשלמא לרבי יוחנן הא לא מיתוקמא כגון ושוה אמר רבי יהודה דאמרי דבסמוך מסיק לרבי יוחנן בקשיא ולגיסא קמא לא מסיק קשיא וגרסה לי דמעיקרא דקאמר בשלמא לרבי יוחנן לא אסיק אדעתיה דמיקבי ליה ושוה אמר רבי יהודה דאיכא לפרושי דבתרתי פליגי מעיקרא פליג דקאמר הגא קמא ירעה אמר אליבא ומאי ושוה אמר ר' יהודה ט' דשמעי' לה"ק דקאמר אם של מזאחל מת וכו' והכי ירעה אלמא דאחייני שמת של מזאחל קודם שנשחט של שם ואיכא למימר דאחייני כגון שמת קודם וידוי ומעמא דמת קודם וידוי הא מת לאחר וידוי אין נריך להביא שנים אחרים ולהגריל דס"ל בהא כרבי שמעון דאמר לעיל פרק מקח בקלפי (דף מב:) עד מתי זקוק להיות מי עד כפרת דברים והא אחא רבי יהודה נמי לפלוגי עד מתי זקוק להיות מי עד שעת מתן דמו של חביריו ואין הדבר תלוי בוידוי כלל דאפילו אם הקדים וידוי שעיר המשתלח למתן דם שעיר הפנימי ומת המשתלח יישפך הדם והשאר ניחא הא דקתני ושוה ומכל מקום הדר קאמר דיקא מתניתין כוותיה דרב דלא ניחא ליה לפרושי ושוה כדפרישים משום דלישנא דמתניתין לא משמע ליה הכי דאחא לאשמועינן הא ומשום דאיכא למימר הכי ואיכא למימר כדמעיקרא כדקא סלקא דעתך דמקשה לא מסיק קשיא אבל לאיכא דאמרי דלא קאמר מעיקרא בשלמא לרבי יוחנן אלא פריך מיד לרבי יוחנן דלא משמע ליה כלל לפרושי אושוה כדפרישי' לגיסא קמא לדברי המקשה דקאמר בשלמא לרבי יוחנן להכי מסיק קשיא:

*) ועי' תוס' זבחים יב: ד"ה ש"מ

הכל

ואם היה השני מזבח ממנו יביאנו אמר רבא דיקא: מתניתין כוותיה דרב ובריתא כוותיה דר' יוחנן מתניתין כוותיה דרב דקתני אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואידך כדקאי קאי בריתא כוותיה דר' יוחנן דקתני שני, איני יודע אם שני שבזוג ראשון אם שני שבזוג שני, כשהוא אומר "יעמד חי" ולא שחבירו מת מאי משמע "יעמד חי" - ולא שכבר עמד. תנן ועוד אמר רבי יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם בשלמא לרבי יוחנן דאמר בעלי חיים נדחין משום הכי "ימות המשתלח" אלא לרב דאמר בעלי חיים אינן נדחין, אמאי "ימות המשתלח" אמר לך רב אליבא דרבי יהודה לא קא אמינא כי אמינא אליבא דרבנן, בשלמא לרב בהא פליגי רבי יהודה ורבנן, אלא לר' יוחנן במאי פליגי אמר רבא הא אמרינן דייקא מתני' כוותיה דרב תנן שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא מתה בשלמא לרבי יוחנן כדרבי אבא אמר רב דאמר *רבי אבא אמר רב הבל

מתני' כוותיה דרב דקתני אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואידך כדקאי קאי בריתא כוותיה דר' יוחנן דקתני שני איני יודע אם שני שבזוג ראשון אם שני שבזוג שני כשהוא אומר יעמד חי ולא שכבר עמד. מכלל דשכבר עמד נדחה. ואקשינן על רב תנן ר' יהודה אומר נשפך הדם כו'. כלומר נשפך דם השעיר הנעשה בפנים קודם שיוה מסנו ימות המשתלח שכבר נדחה מאחר שנשפך דם חביריו ויביא שנים אחרים ויגריל והדר רב ואמר אליבא דר' יהודה לא קאמינא דר' יהודה דאי אית ליה בעלי חיים נדחין, כי קאמינא לרבנן. וסלקא שמעתא כ ר ב א דאמר דייקא מתני' כוותיה ד ר ב והוא הת"ק שחולק עליו ר' יהודה ת"ק סבר בעלי חיים אין נדחין ור' יהודה סבר נדחין. ואקשינן מתני' דתנן שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא בגון שהפרש ואבדה והפרש אחרת תחתיה והדר שחיטה עומדת מתה הגיחא לר' יוחנן דאמר שני שבזוג שני קרב נמצא השני שבזוג (ש נ י) [ר א ש ו ן] שאחר שמת חברו נדחה כאילו הוא אבוד. וכיון שנתכפרו בשני שבזוג שני דין הוא שיחוס השני שבזוג ר א ש ו ן דהא נתכפרו בשאינה אבוד מי שהיה אבוד ונמצא ימות אלא ק"ל שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא מתה כו' א ב א דאמר משמיה דרב

מתני' כוותיה דרב דקתני אם של שם מת זה שעלה עליו הגורל לשם יתקיים תחתיו ואידך כדקאי קאי בריתא כוותיה דר' יוחנן דקתני שני איני יודע אם שני שבזוג ראשון אם שני שבזוג שני כשהוא אומר יעמד חי ולא שכבר עמד. מכלל דשכבר עמד נדחה. ואקשינן על רב תנן ר' יהודה אומר נשפך הדם כו'. כלומר נשפך דם השעיר הנעשה בפנים קודם שיוה מסנו ימות המשתלח שכבר נדחה מאחר שנשפך דם חביריו ויביא שנים אחרים ויגריל והדר רב ואמר אליבא דר' יהודה לא קאמינא דר' יהודה דאי אית ליה בעלי חיים נדחין, כי קאמינא לרבנן. וסלקא שמעתא כ ר ב א דאמר דייקא מתני' כוותיה ד ר ב והוא הת"ק שחולק עליו ר' יהודה ת"ק סבר בעלי חיים אין נדחין ור' יהודה סבר נדחין. ואקשינן מתני' דתנן שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא בגון שהפרש ואבדה והפרש אחרת תחתיה והדר שחיטה עומדת מתה הגיחא לר' יוחנן דאמר שני שבזוג שני קרב נמצא השני שבזוג (ש נ י) [ר א ש ו ן] שאחר שמת חברו נדחה כאילו הוא אבוד. וכיון שנתכפרו בשני שבזוג שני דין הוא שיחוס השני שבזוג ר א ש ו ן דהא נתכפרו בשאינה אבוד מי שהיה אבוד ונמצא ימות אלא ק"ל שאין חטאת צבור מתה הא דיחיד כי האי גוונא מתה כו' א ב א דאמר משמיה דרב

*אמתני' קא נקטינן (סיב) "ולגיסא ידע דר' ט' סבאה ..."

מדנף I II לר' לגיסא כוותיה לר' יוחנן

מדנף הקבאות הוכחה מא דקתני "ועוד אמר ר' יהודה" מקורות כדי לגרר אי כנגד לר' יוחנן - לגיסא לר' יוחנן

*מאות דאליבא דר' יהודה מטמא בטיולא בגאל מיים בגמרא

[מגורה כב.]

גליון השרים

רש"י ד"ס כי קאמר וכו' מכלל דשמעינהו לרבנן. כמין זה נכ"ל דף כא ע"ב בתס"ד ד"ס ר"י מיים ס"ק:

סיכום - מאי לה בדר' אבא
I נתכפר בשאינו אבוד לגלא אבודה אתה
II נתכפר דאינה אבודה
(אינה אבודה: רבי = אתה (דאמרינן לאיקה דבנן = דוקה)

*) ע"כ שייך לדף סא ע"ב.

א) ל"ל לא שמע: ב) עיין ש"י: ג) ל"ל דהא דחיה: ד) ל"ל מיסו בלא:

תוספות ישנים

לא מיבי בעל מום הוה אמינא דפסיל כיה מומא דסא לא דשיון כמאי לאוקמי מתוסר זמן אלא בהומה ומילו על אחר מתוסר זמן ממש אם אין בגדול קובע אלא בראוי לשם לאתמרן יל כל כמה דלא חזיק דפסיל כיה מומא לא הוה אמינא דפריש ומילו אל אחר אלא מתוקמא ליה לפר דרשם דהומה ומילו אל אחר אלא מתוקמא ליה לפר דרשם בהומה (מולין דף פח:) בשוחט שנה ערוסה ופרוך בגמרא שנה ערוסה ופרוך אם אינה בעל מום אינה ערוסה ל"ל דמה דלא חזיק אינה ערוסה ל"ל כי אתיא לה אתיא לה מעמא דהלא לא קים לה מי בעל מום אינה ערוסה ל"ל